

DESCRIEREA MICROSISTEMULUI VERBELOR POZIȚIONALE RUSEȘTI ÎN LUMINA CORESPONDENȚELOR LOR ROMÂNESCȚI

Analiză contrastivă

A. HÎRLĂOANU

Lucrarea de față este consacrată, așa cum arată și titlul, descrierii unui grup de verbe rusești pe care, după semantica lor, le putem numi poziționale.

Particularitățile acestor verbe ies mai pregnant la iveală dacă le analizăm prin contrast cu echivalentele lor din limba română, care, după cum se va vedea, nu alcătuiesc un microsistem distinct.

În limba rusă este ușor de dovedit existența unui sistem de exprimare a diferitelor poziții în care sînt dispuse obiectele în spațiu. Astfel, după pozițiile pe care le ocupă obiectele în spațiu, se poate distinge un grup alcătuit din următoarele verbe de bază: *лежать, стоять, сидеть, висеть*.

Să examinăm exemplele¹:

На столе как раз лежало письмо от мужа этой женщины (ТВ, p. 16).
Pe masă tocmai se găsea o scrisoare de la soțul acestei femei (TI, p. 20).
На столе подле неё лежало открытое письмо Анатоля (ТВм, p. 359). *Pe masă, lângă ea, se afla desfăcută scrisoarea lui Anatol* (TRp, p. 61).
На столике перед Свидригайловым стояла початая бутылка шампанского... (ДПн, p. 422).
Pe masa lui Svidrigailov era o sticlă înserpuită de șampanie... (ДСр, p. 422).
В десять часов вечера он уж стоял перед домом (ПРп, p. 215). *La ora zece se afla în fața casei* (PDp, p. 250). *Девушки сидят у себя, все в одной комнате*

¹ Materialul ilustrativ a fost excerptat din opere literare reprezentative și din traducerile corespunzătoare în limba română, pentru care am folosit următoarele abrevieri: ГС (Гоголь Н. В., *Сочинения*, Москва, 1952); ГИС (Гончаров И. А., *Избранные сочинения*, Москва, 1948); ГМ (Горький М., *Мать*, 1963); ДПн (Достоевский Ф. М., *Преступление и наказание*, Москва, 1955); ПРп (Пушкин А. С., *Романы и повести*, Москва, ТАК (Толстой Л. Н., *Анна Каренина*, Москва, 1959); ТВ (Толстой Л. Н., *Воскресенье* Москва, 1961); 1955); ТВм (Толстой Л. Н., *Собранные сочинения*, Москва, 1958); ТВв (Тургенев И. С., *Москва, Вешние воды*, Москва, 1953); ТСс (Тургенев И. С., *Собрание сочинений*, Москва, 1949); ЧР (Чехов А. П., *Рассказы*, Москва, 1969); СР (Севов А. Р., *Доамна cu căfelul și alte povestiri*, București, 1961); ДСр (Dostoievski F. M., *Crimă și pedeapsă*, 1963); GSm (Gogol N. V., *Suflete moarte*, 1963, București); GM (Gorki M., *Mama*, București 1955); PDp (Pușkin A. S., *Dama de pică*, București 1963); TAK (Tolstoi L. N., *Ana Karenina*, București, 1953); TI (Tolstoi L. N., *Învierea*, București, 1961); TRp (Tolstoi L. N., *Război și pace*, București, 1959); TPI (Turgheniev I. S., *Prima iubire*, București, 1963); GO (Goncearov I. A., *Oblomov*, București, 1955).